

T.C.
ÇEVRE, ŞEHİRCİLİK VE İKLİM DEĞİŞİKLİĞİ BAKANLIĞI
Strateji Geliştirme Başkanlığı

Sayı :30824082-610 - 13812862
Konu :Yazılı Soru Önergeleri

14 Ekim 2025

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Milletvekilllerimiz tarafından şahsıma yöneltilen ve ilişik listede; TBMM Esas numaraları ve konuları belirtilen yazılı soru önergeleri incelenmiş olup, söz konusu önergelerde yer alan hususlara ilişkin cevaplarımız ekte sunulmuştur.

Bilgilerinizi ve gereğini arz ederim.

Murat KURUM
Bakan

EK:
-Dosya (1 Takım)

BURSA MİLLETVEKİLİ
SAYIN MEHMET ATMACA'NIN
TBMM 7/28971 ESAS SAYILI
YAZILI SORU ÖNERGESİNE
İLİŞKİN SORULAR VE CEVABI

7/28971
GK 176

SORULAR

Bursa ili Osmangazi ilçesinde bulunan Hamitler Katı Atık Depolama Tesisi, uzun yıllardır hem çevresine yaydığı kötü kokular hem de oluşturduğu sağlık ve çevre riskleriyle gündeme gelmektedir. Özellikle yaz aylarında artan sıcaklıklarla birlikte Geçit, Bağlarbaşı, Balat, Yenibağlar, Emek, Yunuseli, Hürriyet, Adalet, Ovaakça, Doğanköy, Akpınar ve Yenikent mahallelerinde yaşayan vatandaşlarımız, evlerinde cam-pencere açamaz hale gelmekte ve ciddi bir yaşam kalitesi düşüşü yaşamaktadır.

Yıllardır her seçim dönemi, gerek yerel gerek merkezi yönetim tarafından "çöplüğün şehir merkezinden taşınacağı" vaat edilmesine rağmen, bu sözler sürekli havada kalmış, herhangi somut bir adım atılmamıştır. Vatandaşlarımızın sağlığını tehdit eden bu sorunun çözümü için yerel yönetimlerle bir an evvel işbirliği yapılması, yeni bir entegre atık planı hazırlanması ve tesisi şehir merkezinden uzak, çevresel etkileri minimize edilmiş bir noktaya taşıma sürecinin ilan edilmesi elzemdir.

Bu bağlamda;

- 1) Hamitler Katı Atık Depolama Tesisi'nin mevcut kapasitesi ve teknik altyapısı nedir?
- 2) Özellikle yaz aylarında bölgedeki vatandaşlarımızın yoğun şekilde şikayet ettiği kötü koku ve metan gazı salınımını önlemek için Bakanlığınızın ve Bursa Büyükşehir Belediyesi'nin bugüne kadar aldığı tedbirler nelerdir?
- 3) Seçim dönemlerinde sıkça dillendirilen, Hamitler Çöplüğü'nün şehir merkezinden uzak bir noktaya taşınacağına dair vaatler neden bugüne kadar gerçekleşmemiştir? Bu vaatlerin sürekli olarak havada kalmasının gerekçesi nedir?
- 4) Bakanlığınız, Bursa Büyükşehir Belediyesi ve ilgili yerel yönetimlerle işbirliği yaparak, Hamitler Katı Atık Depolama Tesisi'nin şehir dışına taşınmasına yönelik somut bir eylem planı hazırlamayı ve kamuoyuna ilan etmeyi düşünüyor mu? Taşınma için öngörülen takvim ve planlamalar nelerdir?
- 5) Hamitler çöplüğü çevresinde yaşayan yaklaşık 400 bin kişinin maruz kaldığı sağlık ve çevre risklerinin azaltılması için kısa, orta ve uzun vadede nasıl bir strateji belirlenmiştir?

CEVAP

Bursa Büyükşehir Belediye Başkanlığından alınan bilgide;

- 1) Yenikent Hamitler mevkiinde bulunan Yenikent Katı Atık Düzenli Depolama Alanının 1995 yılında faaliyete başladığı, bugüne kadar toplam 24.335.299 ton atık depolandığı ve saha kapasitesinin %80'in kullanıldığı %20'lik kısmının ise henüz dolmadığı,

Depolama alanının toplam 83,09 hektar olduğu ve bu alanın 4 yan vadi (X, Y, Z, T) ve bir ana vadiden oluştuğu, ilk etapta 58,05 ha'lık kısmın (I. Aşama X ve T Vadileri, Ana vadi ve Z vadisi)

inşa edildiği, sonrasında 24,06 ha'lık Y vadisi ve ana vadi inşaatı yapıldığı ve aktif olarak kullanıldığı,

Teknik altyapı ve geçirimsizlik önlemlerine ilişkin süzüntü suyu kirliliğini önlemek için taban geçirimsiz hale getirildiği, toprağın sıyrılarak köklerden temizlendiği ve 30 cm kalınlığında 16-32 mm drenaj malzemesi serildiği, geçirimsiz tabaka olarak kil tabakaları (60-120 cm) ve geomembran (2 mm kalınlığında) kullanıldığı, kil tabakaları silindir ve keçi ayağı makineleriyle 30 cm tabakalar halinde sıkıştırıldığı, X Vadisinde membran koruması için 5 cm kum tabakasının da uygulandığı, üstte tekrar 30 cm süzüntü suyu drenaj tabakası serildiği, aralarına çapları 100-200 mm arasında değişen delikli HDPE boruların yerleştirildiği, süzüntü sularının Ø 250 ve 300 mm çapındaki HDPE borularla Bursa Su ve Kanalizasyon İdaresi Genel Müdürlüğü (BUSKİ) hatlarına iletilip arıtma tesisine gönderildiği,

2) Depolanan atıkların, teknik olarak gerektirdiği kadar açıklık kalacak şekilde her gün örtü toprağı ile kapatılarak hava temasının kesilerek kokunun ve gaz salınımının önüne geçildiği, Atıklardan oluşan metan gazının, tesis içerisindeki boru sistemleri ile vakumlanarak toplandığı ve bu gazdan elektrik enerjisinin üretildiği, 2012'den itibaren Yenikent tesisinde metan gazından toplam 965.322.768 kw/saat elektrik enerjisi üretildiği, bu yaklaşık 18 milyon ağaç dikimine eşdeğer çevresel fayda sağladığı ve 386.000 ton CO2 salınımının önüne geçildiği, koku nötralizasyonu için özellikle yaz dönemlerinde çeşitli ilaçlama ve benzeri uygulamalar yapıldığı, depolama alanından havaya doğrudan gaz salınımı olmadığı, sahanın sürekli ve dikkatle izlendiği,

3) Bursa ilinde her gün yaklaşık 3.700 ton atık oluştuğu, bu atıkların şehrin doğu ve batı bölgesi olmak üzere iki farklı düzenli depolama alanında bertaraf edildiği, şehrin batı bölgesinde üretilen atıkların 1995 yılında faaliyete geçmiş olan, Osmangazi ilçesi, Yenikent Mahallesinde bulunan Yenikent Düzenli Katı Atık Depolama Alanında bertaraf edildiği, mevcut sahanın artık şehrin içerisinde bulunduğu ve yaklaşık 5 yıllık depolama ömrünün kaldığı, bu doğrultuda yasal mevzuatlar çerçevesinde daha teknolojik, atıkların atık olarak değil hammadde olarak değerlendirilebileceği modern tesislerin yapılması amacıyla Nilüfer ilçesi, Kayapa ve Kuruçeşme Mahalleleri arasında belirlenen alanda 28.12.2017 tarihinde alınan ÇED olumlu kararı doğrultusunda, 08.06.1994 tarihli ve 3996 sayılı Bazı Yatırım ve Hizmetlerin Yap-İşlet-Devret Modeli Çerçevesinde Yaptırılması Hakkında Kanununa göre gerekli izinlerin alınarak 13.12.2023 tarihinde ihaleye çıkıldığı ancak ihaleye katılımının olmadığı,

Gelinen süreçte Kayapa ve Kuruçeşme Mahallelerinde ikamet eden halkın yoğun şikâyetlerine istinaden, Bursa Entegre Katı Atık Yönetim Planı kapsamında alternatif alanlar üzerinde yer seçimi ve farklı atık bertaraf teknolojileri üzerinde çalışmaların devam ettiği,

4) Yaklaşık 3-4 yıl içerisinde yapılması planlanan Batı Bölgesi Entegre Katı Atık Bertaraf Tesisinin tamamlanmasına müteakip Yenikent Düzenli Depolama Alanının kapatılacağı,

5) Kısa vadede görsel ve çevresel kirliliğin azaltılması amacıyla saha çevresinin çitlerle kapatıldığı, ağaçlandırma çalışmalarının yapıldığı, bu sayede hem kötü görüntünün hem de toz, koku ve çevresel rahatsızlıkların azaltılmasının hedeflendiği, orta vadede yeni entegre katı atık depolama alanının planlanma sürecinin başlatıldığı, planlanan tesisin süreçleri tamamlandığında geçiş sürecinin hızla başlatılacağı, uzun vadede depolama alanının kapatılmasına müteakip bu alanda rekreasyon çalışmalarının yapılarak yeşil alan olarak halkın kullanımına sunulmasının planlandığı belirtilmiştir.